

LUND UNIVERSITY

När professorerna var hyresvärdar

Tersmeden, Fredrik

Published in:
Professorsinstallation

2019

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Tersmeden, F. (2019). När professorerna var hyresvärdar. I *Professorsinstallation: Lunds universitet, Universitetsaulan 18 oktober 2019 kl 16.00* (s. 34-45). Lunds universitet, Sektionen kommunikation.

Total number of authors:
1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

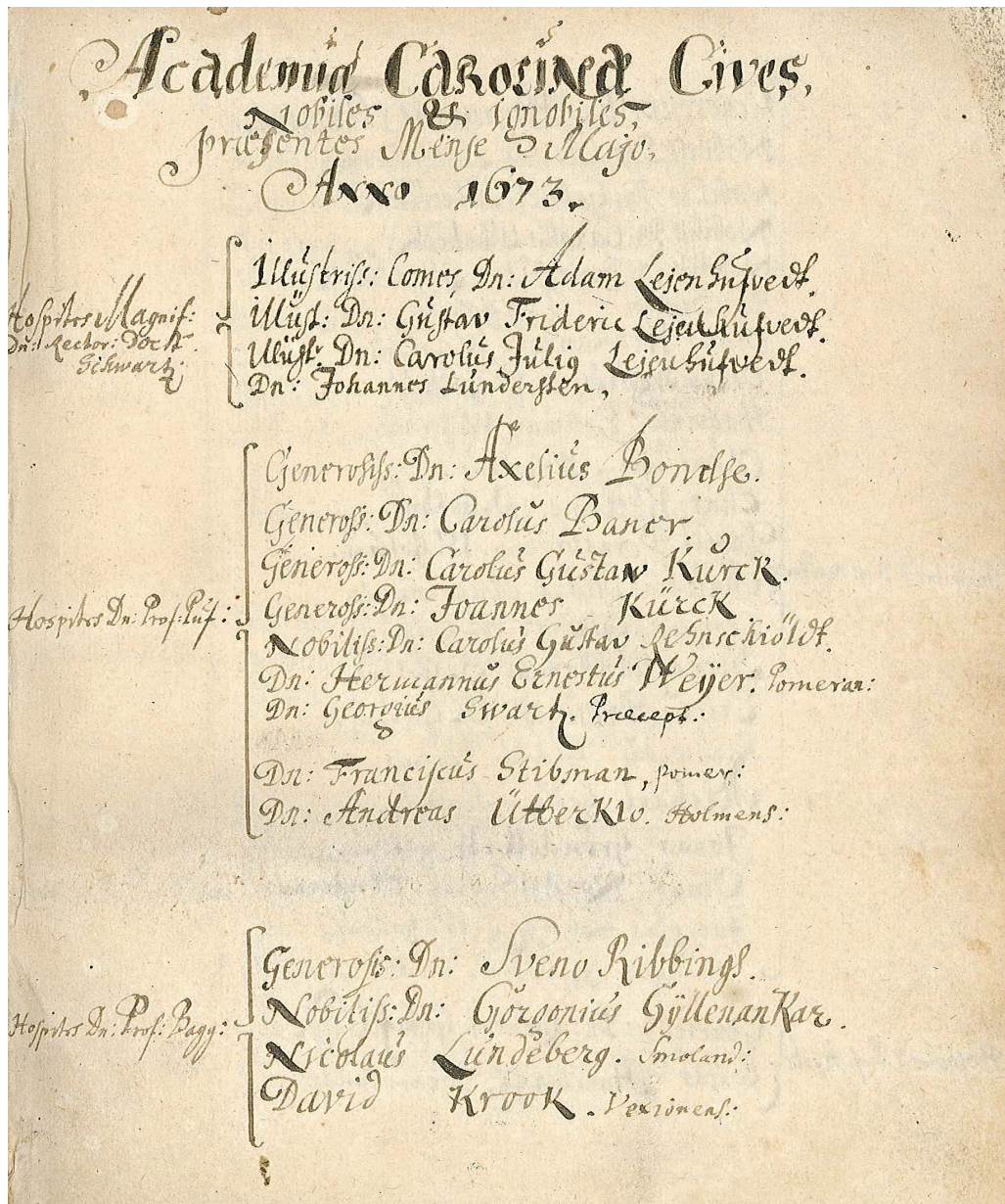
Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

I universitetets arkiv finns bevarat en lista över samtliga studenter från 1673. Listan är uppställd efter hos vem studenterna hade sin bostad, och på första sidan förtecknas de inneboende hos universitetets dåvarande rektor Josua Schwartz, juridikprofessorn Samuel von Pufendorf respektive teologiprofessorn Olof Bagger. Av studenternas namn kan man se att särskilt de två första herrarna i stor utsträckning höll sig med högadliga inneboende, medan Bagger hade lika delar adliga och ofrälse bland sina studenter. Pufendorf, som själv var tysk, har också ett antal studenter från Pommern bland sina inneboende. Bildkälla: Universitetsarkivet.

När professorerna var hyresvärdar

I våra dagar är föreläsningssalen den naturliga mötesplatsen mellan lärare och student. Det var den även då universitetet var nyöppnat 1668. Dåtidens akademiska lärare hade dock även en annan och mycket påtaglig relation till sina studenter än den rent undervisningsmässiga, nämligen som deras hyresvärdar i en tid långt före specialbyggda studentboenden och kommunala bostadsköer.

1600-TALETS PROFESSORBOSTÄDER

När man i dag anlägger ett nytt universitet eller en högskola är en av de första åtgärderna rimligen att på något sätt försäkra sig om ändamålsenliga lokaler för undervisningen. Så gjorde man inte vid grundandet av Lunds universitet. I brist på resurser avdelades helt enkelt diverse befintliga kyrkliga lokaler som provisoriska föreläsningssalar, däribland självaste Domkyrkan. Om än ärevördig, var lundadomen dock knappast ändamålsenlig härför. Uppvärmningen var obefintlig, och redan 1669 beviljades en lärare,

professorn i vältalighet Christian Cassius, dispens att i stället hålla sina föreläsningar i det egna hemmet, eftersom "han icke är så frisk att han länge kan stå i kölden". Man kan förmoda att även studenterna var tacksamma att i stället få vistas i professorshemmets mer ombonade miljö.

Att vistas i professorernas hem var nu alls ingen ovanlighet för 1600-talets lundastudent. Tvärtom; åtminstone under universitetets första halvsekel bodde mer än hälften av studenterna inackorderade hos professorer eller professorsänkor. Hade man valt att skjuta frågan om undervisningslokaler på framtiden hade nämligen ordnandet av bostäder till professorerna skötts desto snabbare och generösare.

Bland de tidigare kyrkliga egendomar som Carl XI:s förmyndarregering tilldelat universitet fanns nämligen ett antal "residentier", ett slags tjänstebostäder. Några av professorerna bodde redan, i sin egenskap av att

även vara lärare vid stadens gymnasium, i sådana residentier, vilka de nu erbjöds att friköpa; även övriga professorer inbjöds att förvärva de återstående husen. Försäljningen skedde genom konsistoriets (dåtidens universitetsstyrelse) försorg, och även om den i och för sig innebar en behövlig inkomstkälla för det unga universitetet skedde den till ett så att säga civilt pris och med generösa avbetalningsvillkor. Kanske inte så förvånande med tanke på att säljare – konsistoriet – och köpare – professorerna – i praktiken var samma personer!

Parallellt med detta beviljades staden Lund generellt några års tullfrihet för införande av byggnadsmaterial, allt för att stimulera byggande. Åtminstone professorerna tycks snabbt ha utnyttjat tillfället att

Matematikprofessorn Andreas Spoles hus på nuvarande S:t Petri kyrkogata hyste periodvis mer än tjugo inneboende studenter. Det inrymde även Lunds – och Sveriges – första astronomiska observatorium. Detalj ur en av Erik Dahlgrens bilder över slaget vid Lund. Bildkälla: Universitetsbiblioteket.

uppföra hus under dessa förmånliga betingelser. Stadens borgare var däremot långsammare med att nappa på erbjudandet. Sammantaget uppstod således snabbt ett antal rätt generöst tilltagna professorsbostäder, och denna generositet visade sig lönsam just genom möjligheten att hyra ut till studenter. Professorer som teologen Petrus Holm och matematikern Andreas Spole hade periodvis hela tjugo studenterna boende hos sig, något som Jerker Rosén beskrivit som "i praktiken en ganska omfattande pensionärsrörelse". Mest fanns naturligt nog att tjäna på de bättre bemedlade studenterna. Den berömde professorn i natur- och folkrätt Samuel Pufendorf hade exempelvis unge friherre Carl Banér, en släkting till generalguvernören över Skåne, boende hos sig och kunde taxera ut ett årligt arvode på tvåhundra daler silvermynt för logi, kost och privatundervisning. Totalt beräknas Pufendorf på nio inneboende ha dragit in dubbelt så mycket som sin ordinarie professorslön – som ändå var den högsta av samtliga professorslöner (900 daler mot ordinarie 600)! Under sådana omständigheter var det endast en professor – den redan tidigare privatförmögne medicinaren Christopher Rostius – som hade råd att låta bli att hålla sig med inneboende.

LÄRARE OCH STUDENTER

Hur bodde man då i dessa professorshem? Säkerligen var det, husens relativa tilltagenhet till trots, trångbott. Två à fyra studenter per rum var ingen ovanlighet. Härtill kom de minst sagt strikta förhållningsreglerna för studenternas leverne, fastslagna i universitetets konstitutioner (stadgar). Inte bara föreskrev dessa att alla skulle hålla sig inne efter klockan nio på kvällen, de förbjöd också kort- och tärningsspel, "narraktiga upptåg", "yppighet, frosseri och öfverflödiga Gästabud". Samtidigt beordrades de studerande att läsa Bibeln "dagligen morgon och afton" samt att visa de akademiska lärarna all "tillbörlig heder och lydnad". De senare ålades i gengäld att "hafva uppsigt på alla Studerandes lefverne och seder" och vid behov först "förmåna" och i värsta fall "angifva" misskötsamma studenter till deras respektive fakultet.

Härav är det lätt att få intrycket av en närmast klosterliknande tillvaro för de unga gossarna på sina kammare i professorshemmen med hyresvärderna själva som strängt övervakande abbot. Samtidigt är det väl belagt att överträdelserna av konstitutionernas bestämmelser var mer eller mindre legio, och man kan också förmoda, att studenternas rum ofta låg i separata gårdshus och liknande avskilda byggnader, tillhöriga professorernas gårdar, och att den dagliga övervakningen därför icke var alltför påtaglig.

En passus ur en ett äldre äreminne över Andreas Rydelius, först professor i logik, senare i teologi och även biskop i Lund, låter förmodligen en del utläsas mellan raderna. Rydelius hade 1714 förvärvat en gård i kvarteret Maria Magle, vilken tidigare innehafts av två andra lundaprofessorer: den nämnde Pufendorf samt Andreas Stobæus. Självfallet hade han liksom företrädarna studenter inneboende, och härom heter det att "[d]e Studerande, som bodde i hans gård, hälsade han esom oftast på, gjörandes sig underrättad

Professor Kilian Stobæus – lärdomsgigant och generös hyresvärd för studenter. Oljemålning av akademiritmästaren Carl Peter Mörth. Bildkälla: Lunds universitets konstsamling.

om deras omständigheter och tilltänkta Vitæ Genus [yrke], samt gaf dem undervisning och goda råd när så behöfdes". Det faktum att även en till synes rätt oregelbunden och flyktig kontakt med de inneboende ansetts värd att omnämna bland Rydelius goda egenskaper indikerar måhända att många andra professorer hade en än mindre regelbunden kontakt med de studenter som bodde hos dem?

I och för sig finns det också tecken på motsatsen. I en annan passus i texten om Rydelius berättas att denne "plägade ock, efter förrättad Bön om aftnarne, hålla practiska Föreläsningar öfver et Capitel i Bibeln för sit Husfolk och sina förtrognaste Disciplar". Som framgår av de sista orden, tycks alltså ett utvalt antal av studenterna ha haft ett intimare förhållande till professorn och kanske närmast räknats in i dennes eget hushåll. Att professorerna inte bara agerade renodlade hyresvärdar, utan antagligen också ofta kombinerade detta med att ge privatlektioner för de inneboende, framgår av avtalet mellan Pufendorf och Carl Banér ovan. Detta kunde därtill vara en källa till ytterligare inkomster för hyresvärdarna, då det var tillåtet att ta betalt för sådan extraundervisning.

Att 1600- och 1700-talsstudenterna under alla omständigheter kunde komma att identifiera och solidarisera sig med de professorer de bodde hos framgår av att en form av gängbildningar uppstod som fick namn efter respektive hyresvärdar. I ett konsistorieprotokoll från 1699 omnämns grupperingar med mårgfulla namn som "Lunderstens skälmar, Riddermarks stutare, Stridsbergs kämpar och Hörlings fyllehundar". Jerker Rosén, som meddelat denna upplysning i sin universitetshistorik, berättar också om ett konkret exempel på solidaritet mellan en professor och hans hyresgäster. År 1701 hade filosofiprofessor Johan Lundersten examinerat en student vid namn Blanxius och därvid velat underkänna denne. Blanxius godkändes dock av övriga närvarande lärare. En tid därefter dök en smådepamflett mot Blanxius upp på universitetets anslagstavla, och efter ett tag riktades misstankarna mot en inneboende hos

Lundersten vid namn Olaus Feuk. Feuk försvarade sig först ståndaktigt och menade att Blanxius anklagelser mot honom bottnade i en allmän fientlighet mot "Lunderstens domesticos". Pressad av konsistoriet tvangs han dock till slut erkänna att det var Lundersten själv som skrivit pamfletten, och att denna därefter hade höglästs för samtliga dennes inneboende.

KILIAN STOBÆUS – EN GENERÖS HYRESVÄRD

Den troligen ryktbaraste hyresrelationen mellan en professor och en student i Lund torde vara den mellan Kilian Stobæus och den unge Carl Linnæus, senare adlad von Linné. Stobæus var sin tids store polyhistor vid universitetet: läkare, naturforskare och historiker (han innehade först professuren i naturalfilosofi och senare den i historia) och inte minst samlare. Hans samlingar av naturalier och kuriosa utgör grunden för såväl de biologiska som historiska muséerna vid Lunds universitet. Därtill var han ägare till ett av sin tids största privatbibliotek i staden med mer än 1.700 volymer.

Stobæi gård låg invid domkyrkan "emillan Latinske Scholan och Academiæ dantse Mästaren Hr Casper De Creaux gård", ungefär där huset inrymmande bokhandeln Arken i dag ligger. Utöver de ovannämnda samlingarna och biblioteket utgjorde Stobæi hem i praktiken också, som Carl Magnus Fürst formulerat det, "hans undervisningshärd, hans medicinska poliklinik och hans laboratorium". Detta hindrade nu inte att det även fanns plats för tidvis upp till tre inneboende studenter, vilka i de flesta fall till och med tycks ha fått bo där hyresfritt. Detta gällde exempelvis den blivande läkaren Nils Retzius, som flyttade in hos Stobæus när han 1726, blott fjortonårig, påbörjade sina medicinstudier.

Höstterminen påföljande år fick så en tjugooåring från Småland vid namn Linnæus, genom förmedling av sin informator, magister Gabriel Hök, rum i professors hus "uti översta våningen på gaveln allra överst". För en lärdomstörstande yngling som denne

Sentida romantiserad bild av den unge Linnæus slumrande bland böcker – måhända lånade ur Stobæi bibliotek?
Bildkälla: *Skånska fall* (Skånska akademiens årsbok 2011).

utgjorde professorns berömda bibliotek naturligtvis en stor lockelse. Det var dock inte tillgängligt för de inneboende, men en tyskfödd medicinare som också bodde där lyckades på något sätt ändå ta sig in i boksamlingen och smuggla ut olika volymer till Linnæus som denne sedan studerade på nätterna i sitt gavelrum. Detta boklånande skulle dock bli upptäckt, och om detta berättade Linné senare själv (likt Cæsar skrivande om sig själv i tredje person):

Men Stobæi gamla Moder, som icke kunde sofwa om nätterna, ser ljuset alla nätter brinna uti Linnæi fönster, och därför warnar sin Son för Småländingen, som hwarje natt somnade från ljuset och satte hela hans hus i äfwentyr. Ett par dagar därefter, när som Linnæus sitter

klockan 2 om natten i fullt arbete med Stobæi böcker, kommer Doct. Stobæus sagta uppstigande med hårdt upseende, i tanke att råka Linnæus sofwande ifrån ljuset, och frågar hvarför icke han sofwo om nätterna, då annat folk sofwo. Äntligen stiger Stobæus fram till bordet, och ser der en hop af sina böcker liggande, frågar honom hwar och huru han böckerna fått, då Linnæus måste berätta sakens sammanhang, hwarpå Stobæus befäller Linnæus straxt föfoga sig i säng och sofwa som annat folk om nätterna.

Historien får dock sin lyckliga upplösning när professorn väl inser i vilken grad hans inneboende förmått att tillgodogöra sig den olovligt lånade lärdomen:

Morgonen därpå blifwer Linnæus nedkallad, att än vidare förhöras om böckerna, då Doctor Stobæus sedermera gaf Linnæus sin nyckel till Bibliothequet, att där få uttaga och sedan återställa, hwad böcker han behagade. Sände sedermera Linnæum till sina patienter; och Linnæus fick merändels spisa vid Stobæi egit bord [...].

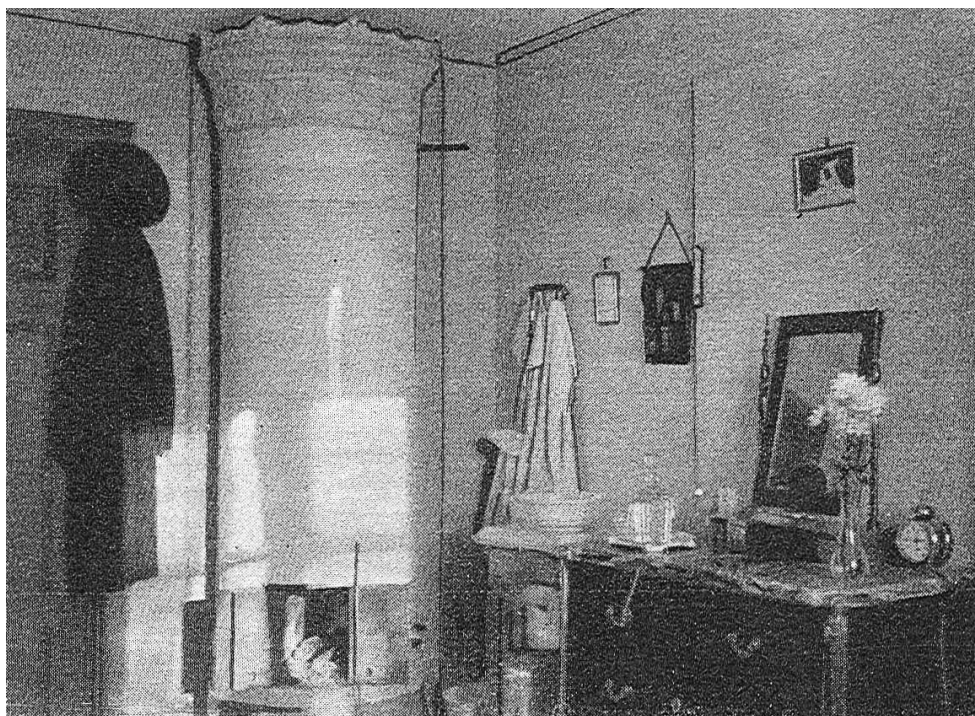
Unge Linnæus var inte den ende att sätta sin tacksamhet gentemot Stobæus på pränt. Johan Fjellström, en fattig medicinstudent som också fick åtnjuta professorns gästfrihet, skaldade nyåret 1732 en dikt till tack till denne man:

*Af Hwars Bröd iag har fått äta
Af Hwars lärdom iag fått deel.
Skulle iag Sådan Nåd förgiäta,
då begeck iag skamlöst feel.*

KRIG OCH BRAND

Alla professorer var säkerligen inte lika generösa som Stobæus. Likväl kan man nog med fog förmoda att inkvartering hos universitetets lärare i äldre tider varit ett förhållandevis komfortabelt och förmånligt studentboende jämfört med att hyra in sig bland stadens ordinarie befolkning. Detta särskilt under universitetets första decennier då ännu åtskillig misstänksamhet rådde från lokalbefolkningens sida gentemot lärosättet såsom representant för den nya svenska överheten. Också den rent fysiska komforten bör rimligen ha överträffat de flesta av tidens lundsiska borgar- och hantverkarhem.

Samtidigt var naturligtvis inte heller professorernas hus förskonade från de härjningar i form av krig, eldbrand och farsoter som var en del av tidens vardag. När danske kung Christian V under skånska kriget

Interiör från Thorild Dahlgrens rum som inneboende hos juridikprofessorn Albert Ernberg på 1910-talet. Notera den präktiga kakelugnen! Bildkälla: *Under Lundagårds kronor* (tredje samlingen; Lund 1955)

Studentkasernen "Härbärgat" på 1870-talet

Kyrkogatan med Härbärgat (byggnaden i fonden) fotograferade på 1870-talet. Stenhögen till höger i förgrunden är ett resultat av Helgo Zettervalls dåvarande ombyggnad av Domkyrkan. Zettervall skulle även inom kort låta riva härbärgat för att göra plats för sitt nya universitetshus. Bildkälla: AF:s Arkiv.

1678 lät sticka Lund i brand eldhärjades totalt 163 av stadens 304 gårdar, varav 27 tillhöriga universitetet och dess anställda (i hela Clemens rote stod bara en och en halv gård kvar, båda tillhöriga två professorer, vilket kanske indikerar att dessa var solidare byggen än stadens genomsnittliga hus). Fyrtio år senare, under stora Nordiska kriget, härjades Lund av pesten. Farsoter av olika slag var i och för sig generellt såpass förutsedda att universitetskonstitutionerna innehöll en särskild paragraf om att "[d]å en smittosam sjukdom grasserar skall hälften af hyran de Studerande eftergifvas", men pestepidemin 1712–13 stängde hela universitetet i över ett år. I det här fallet följdes

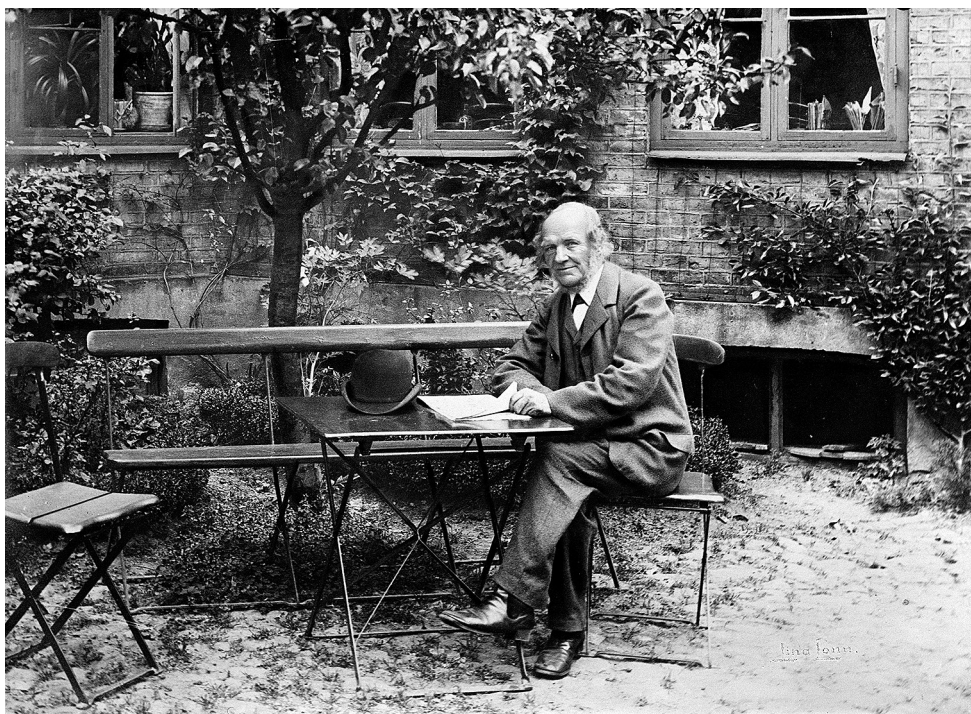
pesten dessutom av Carl XII:s vistelse i staden med åtföljande inkvartering av stora mängder militär trupp. Att hysa dessa var en plikt som inte heller professorerna kom undan. Professor Hegardt, i vars hus vid Stora Södergatan kungen själv tagit kvarter, beklagade sig i konsistoriet över att han och hans kollegor inte längre kunde undervisa eftersom de "I sina egna hus ej hafva rum att skrifva bref, mindre att bereda sig till föreläsningar". I gengäld fick många föreläsningar ändå ställas in eftersom studenterna helt enkelt varken infann sig till dem eller i Lund över huvud taget – just på grund av brist "på både rum och sängkläder".

SENARE ÅRHUNDRADEN

Med tiden kom andelen studenter som fick sina husrum hos universitetets lärare successivt att minska. Icke desto mindre finns åtskilliga exempel från 1800-talet och även 1900-talet på professorer som upplåtit rum till studenter. Den blivande försäkringsstatistikern Thorild Dahlgren bodde exempelvis så sent som från 1912 och ett par år framåt hos "den originelle Albert Ernberg", juridikprofessor med bostad på Winstrupsgatan 9, och har även låtit publicera ett par bilder från denna sin "studentkula". Till skillnad från värden ser dock rummet inte påtagligt originellt ut.

Ganska exakt ett århundrade tidigare var en annan akademisk lärare hyresvärd för en betydligt mer berömd krets av unga akademiker. Det var latinprofessor Johan Lundblad som med början

1813 hyrde ut övre våningen i sitt hus vid dåvarande Lilla Torg till orientalisterna Bengt Bolméer och mångsysslaren Christopher Isac Heurlin. Dessa båda herrar blev kärnan i det så kallade Härbärgets, en krets yngre intellektuella vid universitetet som på denna övervåning samlades till närmast en informell diskussionsklubb. Här såg dikter av Tegnér sin födelse, här träffades män som den svenska gymnastikens fader Per Henrik Ling, universalsnillet Carl Adolph Agardh och många andra nu mer bortglömda lundaprofiler, och här "framlades åsikter, som sedermera blefvo af stor betydelse för stat, kyrka, kommun och universitet" (som Ewert Wrangel formulerat det i *Nordisk Familjebok*). Härbärgets visar att rumsuthyrning kan handla om mer än bara rent boende – det kan också innebära skapande av intellektuella miljöer.

Kemiprofessorn och Smålandsinspektorn Christian Wilhelm Blomstrand fotograferad av Lina Jonn i trädgården till sitt hus vid Magle Stora Kyrkogata, där han genom åren inkvarterade åtskilliga av sina nationsmedlemmar. Bildkälla: Lunds universitetsbibliotek.

En universitetslärare under 1800-talets senare del som hade studenter boende hos sig i sitt hus på Stora Algatan var filosofiprofessor Pehr Herman Leander (1831–1907). Hans dotter, konstnärinnan Inez Leander, har vittnat om att husets inneboende fick föra ett mycket försiktigt leverne, inte på grund av professorn utan för hans hustrus skull. Fru Svenborg Leander var nämligen sällsamt ljudkänslig. En teologistudent som en tid hyrde rum rakt ovanför hennes sovrum hävdade ironiskt att han "brukade ta av sig skorna redan på Lundagård för att inte störa professorskan Leander". I gengäld var professorskan väl sedd av studenterna på grund av sin beredvillighet att ställa upp som "förkläde" då den ännu

Hovrättspresidenten Samuel Abraham Leijonhufvud, vilken i sina "minnesanteckningar" hade åtskilligt att anmärka på sin hyresvärdinna, professorsänkan Catharina Margaretha Stobæus. Teckning av Maria Röhl. Bildkälla: Kungliga biblioteket.

mansdominerade studentkåren eftertraktade att få bjuda in några av stadens unga damer på dans.

Ibland kunde lärarnas rumsuthyrning till studenterna ha särskilda kopplingar. Kemiprofessor Christian Wilhelm Blomstrand (1826–1897) hyrde under de drygt tjugo sista åren av sitt liv regelbundet ut rum i sitt hus på Magle Stora Kyrkogata – i samma kvarter där en gång Andreas Rydelius bott. En del av Blomstrands inhysingar var släktingar till honom, men den viktigaste gemensamma nämnaren var att de nästan alla var smålänningar – Blomstrand var nämligen inspektör i Smålands nation. Hans generositet mot landsmännen skall ha varit mycket stor; därom vittnade bland annat en byrålåda fylld av skuldförbindelser "av vilka många aldrig blev inlösta".

I dag då? Säkerligen finns det fortfarande någon enstaka akademisk lärare som håller sig med inneboende, men gissningsvis är det betydligt ovanligare än för ett århundrade sedan eller mer. Därom vittnar inte minst den mediala uppmärksamheten när dåvarande rector magnificus Per Eriksson under den bostadskrisande höstterminen 2009 hyrde ut sin soffa till den hemlöse teknolognovischen Christian Forsberg.

AKADEMISKA ÄNKOR

Slutligen bör nämnas något om att det inte bara var professorer och andra lärare själva som hyrde ut rum utan ibland även deras efterlevande änkor. Som också de akademiska lärarnas hustrur fram till 1852 juridiskt räknades till akademistaten får väl även dessa änkeuthyrningar i någon mån räknas som universitetsinterna studentboenden. Detta dock med reservation för att ett änkehem naturligt nog inte bjöd samma möjligheter till extraundervisning och annan intellektuell stimulans som närvaron av en verksam lärare medförde. Också själva boendestandarden hos dessa änkor kunde nog vara lägre än när deras makar levde. En som fick uppleva detta var den unge adelsmannen Samuel Abraham Leijonhufvud. Han kom till Lund hösten 1800 i sällskap med ingen mindre än Esaias Tegnér – den blivande skalden

och biskopen hade under sommaren verkat som Leijonhufvuds informator. Lärare och elev hade nu inför terminen fått rum på Kungsgatan hos en dam med ett välklingande namn som vi känner igen: Stobæus. Fru Margareta Maria Stobæus, änka 1799 efter den allra siste lundaprofessorn av denna lärdomssläkt, kunde dock knappast sägas hålla sin kände släkting Kilians värdskapsfana högt. Leijonhufvud beskriver henne som "i ordets rätta betydelse, en ragata och dertill en smutsig husfru", vilken "trätte med pigor, under stoj och svordomar" och "missvårdade allt som var under hennes beroende". Och själva login var knappast bättre än värdinnan:

Möbleringen inskränktes egentligen till ena rummet [av två], med utsigten från dess enda, två rutor höga fönster åt en sidogata och Käppslängarestråtet [Kungsgatan]. Sidorummet

skulle gälla till förvaring af någon hemifrån medförd torrföda och till garderob. Denna möblering var usel: några förslitna stolar, ett par nästan omålade bord, en dubbelsäng, däri vi båda lågo på fjäderfattiga, ålderstigna sängkläder. Tegnér hade dock för egen räkning en rankig pulpet, men jag förhörde à en riksdaler per termin en dylik i blå målning med tillhörande omålad bokhylla. Fönster eller rullgardiner brukades ej, och det är svårt att göra ett klart begrepp om något otrefligare etablissement än detta [...].

Leijonhufvud tillägger att änkefru Stobæus var fattig med både en ogift "fordom vacker" dotter och en "urmodig syster" att försörja på hyresintäkterna från studenterna. På det hela taget får man därför antaga att hennes hyresrörelse, den avlidne makens position till trots, nog mer liknade den som kvinnor i stadens enklare borgerskap drev än någon lärd högborg.

*Fredrik Tersmeden
Arkivarie vid Universitetsarkivet*

KÄLLOR

Gunnar Carlquist: *Lund på 1690-talet – 1691 års sjättepenninglängd* (Gamla Lunds årsskrift V; Lund 1923)

Thorild Dahlgren: "Anteckningar från studentår 1907–1918" i *Under Lundagårds kronor* (tredje samlingen; Lund 1955)

Harald Elovson: *En Lundagård 1875–1944* (Gamla Lunds årsskrift 66; Lund 1984)

Carl Magnus Fürst: "Kilian Stobæus och hans lärjungar" i *Under Lundagårds kronor* (Lund 1918)

Inez Leander: *I Lund på den tiden* (Lund 1957)

Samuel Abraham Leijonhufvud: *Presidenten S. A. Leijonhufvuds minnesanteckningar* (utgivna av H. L. von Dardel; Stockholm 1919)

Jerker Rosén: *Lunds universitets historia, del I: 1668–1709* (Lund 1968)

Fredrik Schrevelius: *Lunds akademis constitutioner* (Lund 1832)

Martin Weibull & Elof Tegnér: *Lunds universitets historia 1668–1868* (Lund 1868)

Ewert Wrangel: "Härbäret" i *Nordisk Familjebok*, bd 12 (Stockholm 1910)

Ewert Wrangel (utg): *Gamla studentminnen från Lund* (Stockholm 1918)

Denna text har tidigare publicerats i K Arne Blom & Fredrik Tersmeden (red): Bott i Lund – Från vindskupa och logement till lägenhet; lundensiskt studentboende igår & idag & imorgon (utgiven av Stiftelsen AF Bostäder och Lunds universitetshistoriska sällskap 2010). Den presenteras här med smärre språkliga justeringar och ett utökat antal illustrationer.